Seat No. : _______________

MB-101

May-2017

B.Com., Sem.-II

108 : Accountancy – II

Time : 3 Hours] **[Max. Marks : 70**

1. હરિ ફાઈનાન્સ લિ. તા. 1-4-2016ના રોજ વિદ્યા લિ. ના 14% ના ડિબેન્ચર ધરાવે છે. જેની ચોપડે કિંમત તેની મૂળ કિંમત કરતાં 20% વધુ હતી. દર છ મહિને તા. 30મી જૂન અને 31મી ડિસેમ્બરના રોજ વ્યાજ ચૂકવાય છે. દરેક વ્યવહાર પર દલાલી 1% લેખે ગણવામાં આવે છે. તા. 31-3-2017ના પૂરા થતા વર્ષ દરમિયાન નીચેના વ્યવહારો થયા હતા : 14

તારીખ	દાર્શનિક કિંમત (₹)	ભાવ	નોંધ
1-4-2016	40,000	105	વ્યાજ સહિત ખરીદી
31-8-2016	30,000	102	વ્યાજ બાદ ખરીદી
30-11-2016	60,000	110	વ્યાજ બાદ વેચાણ
31-3-2017	90,000	111	વ્યાજ સહિત વેચાણ

છેવટનો સ્ટૉક લિફો પદ્ધતિએ ગણવામાં આવે છે. તા. 31-3-2017ના રોજ ડિબેન્ચરની બજાર કિંમત ₹ 111 છે.

તા. 31-3-2016 ના રોજ ચઢેલ વ્યાજ ₹ 6,300 જમા કરવામાં આવ્યું હતું.

તા. 31-3-2017 ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટેનું 14% ના રોકાણોનું ખાતું તૈયાર કરો.

અથવા

(a) રોકાણોને લગતા નીચેના પદો ઉદાહરણસહિત સમજાવો (કોઈપણ બે) : 8

(1) દાર્શનિક કિંમત અને મૂડી કિંમત

(2) વ્યાજ અને દલાલી

(3) વ્યાજ સહિત અને વ્યાજ રહિત વ્યવહારો

(b) વેદ 12% ની ગુજરાત સરકારની જામીનગીરીઓ ધરાવે છે. વ્યાજની ચૂકવણીની તારીખ 31મી માર્ચ અને 30મી સપ્ટેમ્બર છે. વેદના ચોપડે નીચેના વ્યવહારો માટે આમનોંધ (વર્ણન સહિત) લખો : 6

તારીખ	દાર્શનિક કિંમત (₹)	ભાવ	નોંધ
1-6-2016	60,000	92	વ્યાજ સહિત ખરીદી
1-8-2016	80,000	93	વ્યાજ સહિત ખરીદી
1-9-2016	40,000	94	વ્યાજ બાદ ખરીદી
31-10-2016	80,000	103	વ્યાજ બાદ વેચાણ
30-11-2016	40,000	105	વ્યાજ બાદ વેચાણ
31-1-2017	40,000	106	વ્યાજ સહિત ખરીદી

www.geniusguruji.in

2. દિવ્ય અને જ્યોતિ જમીનનો એક ટુકડો ખરીદી હાઉસિંગ સોસાયટી બાંધવા માટેના સંયુક્ત સાહસમાં જોડાયા. આ યોજના માટે તેઓએ સંયુક્ત બેન્ક ખાતું ખોલાવ્યું, જેમાં દિવ્યએ ₹ 6,00,000 અને જ્યોતિએ ₹ 7,20,000 જમા કરાવ્યા. 14

તેઓએ 10,000 ચો.મીટર જમીન એક ચો.મીટરના ₹ 100 લેખેના ભાવે ખરીદી અને બેન્કમાંથી નાણા ચૂકવ્યા. આ માટે તેઓએ નીચે પ્રમાણેના ખર્ચા ચૂકવ્યા :

	₹
જમીન સમતલ કરવાનો ખર્ચ	30,000
મ્યુનિસિપલ ટેક્ષ	18,000
દિવ્યએ કમ્પાઉન્ડ વોલના ચૂકવ્યા	84,000
જ્યોતિએ આર્કિટેક્ટ ફીના ચૂકવ્યા	9,600
જ્યોતિએ જમીનના દસ્તાવેજનો ખર્ચ ચૂકવ્યો	18,000
દિવ્યએ પરચૂરણ ખર્ચ ચૂકવ્યો	6,000
જ્યોતિએ જાહેરાત ખર્ચના ચૂકવ્યા	25,200
દિવ્યએ ઝાડ કાપવાનો ખર્ચ ચૂકવ્યો	2,400

ઝાડનું લાકડું ₹ 13,200 માં રોકડેથી વેચ્યું. જમીનનો ¼ ભાગ જાહેર રસ્તાઓ માટે છોડવામાં આવ્યો. જમીનનો 1/10 ભાગ કૉમન પ્લોટ માટે છોડવામાં આવ્યો. જમીનના દલાલો મારફતે 300 ચો. મીટરનો એક એવા 10 પ્લોટ ₹ 300 દર ચો. મીટરના ભાવે રોકડેથી વેચવામાં આવ્યા. દલાલોને વેચાણ કિંમત પર 5% લેખે દલાલી ચૂકવી. જ્યોતિએ 300 ચો. મીટરનો એક એવા 2 પ્લોટ પડતર કિંમત પર 50% ના નફાથી ખરીદ્યા. દિવ્યએ 300 ચો.મીટરનો એક એવા 3 પ્લોટ પડતર કિંમત પર 50% ના નફાથી ખરીદ્યા અને બાકીના 8 પ્લોટ (250 ચો. મીટરના) દર ચો.મીટરના ₹ 300 લેખે રોકડેથી વેચ્યા.
દિવ્ય અને જ્યોતિ 2 : 3ના પ્રમાણમાં નફો-નુકસાન વહેંચે છે. રાશ ખાતુ પૂર્ણ થયું છે.
તૈયાર કરો : રાશ ખાતું, સંયુક્ત બેન્ક ખાતું અને સહ-ભાગીદારોના ખાતાં.

અથવા

અમદાવાદના અનુજ અને વલસાડના વિનિત સંયુક્ત સાહસમાં જોડાયા અને ઓમ લિ.ના ₹ 10 નો એક એવા 10,000 ઈક્વિટી શેર 30% પ્રીમિયમથી બહાર પડાયેલ જાહેર ભરણા અંગે બાંયધરી આપી અને શેર મંજૂરી સુધીના તમામ ખર્ચાઓ બાંયધરી દલાલો ચૂકવશે. તેઓ ₹ 4,000 સુધીનો નફો 3:2 ના પ્રમાણમાં અને બાકીનો નફો સરખા હિસ્સે વહેંચશે. બદલામાં, ઓમ લિમિટેડ બાંયધરી દલાલોને 1,000 ઈક્વિટી શેર આપવા તૈયાર થયું. 14
અનુજે સ્ટેમ્પ અને રજિસ્ટ્રેશન, જાહેરાત, છપામણી અને સ્ટેશનરી ખર્ચના ₹ 3,000 ચૂકવ્યા. જ્યારે વિનિતે કાનૂની અને અન્ય વહીવટી ખર્ચના ₹ 4,000 ચૂકવ્યા. વિનિતે ₹ 10,000 ની હૂંડી સ્વીકારી અનુજને મોકલી આપી, જે અનુજે ₹ 9,800માં બેન્કમાં વટાવી. વટાવ સંયુક્ત સાહસનો ખર્ચ ગણવાનો છે.
કંપનીએ વિજ્ઞાપનપત્ર બહાર પાડ્યું અને કંપનીને 7,600 શેર માટે અરજીઓ મળી. અનુજે બાકીના શેર ખરીદીને કુલ રકમ ચૂકવી દીધી. કમિશન પેટે જરૂરી શેર કંપની તરફથી મળી ગયા. તે તમામ શેર ₹ 18 ની કિંમતે વેચી દીધા, જેની પર શેરદીઠ ₹ 1 લેખે દલાલી ચૂકવી. 1,400 શેરના નાણાં અનુજને મળ્યાં અને બાકીના શેરના નાણાં વિનિતને મળ્યાં. બાકી રહેતી રકમ પેટે વિનિતે અનુજને ડિમાન્ડ ડ્રાફ્ટ મોકલી આપ્યો. વિનિતના ચોપડે રાશ ખાતું અને અનુજનું ખાતું બનાવો તેમજ અનુજના ચોપડે વિનિતનું ખાતું પણ તૈયાર કરો.

www.geniusguruji.in

3. ગણેશે ઋતુજા પાસેથી તા. 1-4-2013 ના રોજ એક મોટરકાર ભાડા ખરીદ પદ્ધતિથી ખરીદી. કરાર વખતે ₹ 20,000 ચૂકવ્યા અને બાકીની રકમ નીચે પ્રમાણે ચૂકવવાની છે : 14

તારીખ	હપ્તાની રકમ (₹)
31-3-2014	1,92,000
31-3-2015	1,74,000
31-3-2016	1,56,000
31-3-2017	1,38,000

દર વર્ષની શરૂઆતની બાકી પર વાર્ષિક 15% લેખે વ્યાજ ગણવાનું છે.
ઘસારો ઘટતી જતી બાકીની પદ્ધતિથી વાર્ષિક 10% લેખે ગણવાનો છે.
ગણેશના ચોપડે જરૂરી ખાતાં તૈયાર કરો.

અથવા

(a) સહજે એક યંત્ર તા. 1-1-2015 ના રોજ વિધિ ટ્રેડર્સ પાસેથી ભાડે ખરીદ પદ્ધતિથી ખરીદ્યું. કરાર પર સહી કરતી વખતે ₹ 60,000 ચૂકવ્યા. બાકીની રકમ 10% ના વાર્ષિક વ્યાજ સહિતના ચાર અર્ધ-વાર્ષિક હપતામાં ઘટતી જતી રોકડ પર નીચે મુજબ ચૂકવી : 8

તારીખ	₹
30-6-2015	1,07,000
31-12-2015	1,23,000
30-6-2016	(?)
31-12-2016	2,10,000

તા. 31-12-2015ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનો મશીન પર ઘસારો વાર્ષિક 11%ના દરે સીધી લીટીની પદ્ધતિ મુજબ ₹ 66,000 ગણવામાં આવ્યો હતો.
વિધિ ટ્રેડર્સના ચોપડે જરૂરી ખાતાં તૈયાર કરો.

(b) હીરે એક લેપટોપ ભાડા ખરીદ પદ્ધતિએ તા. 1-4-2014 ના રોજ નીચેની શરતોએ ખરીદ્યું : 6

	₹
ખરીદી વખતે ચૂકવેલ રકમ	6,000
વ્યાજ સહિતનો પ્રથમ વાર્ષિક હપ્તો	7,200
વ્યાજ સહિતનો બીજો વાર્ષિક હપ્તો	6,800
વ્યાજ સહિતનો ત્રીજો વાર્ષિક હપ્તો	6,400

લેપટોપની રોકડ કિંમત તથા દરેક હપતામાં સમાયેલ વ્યાજની રકમ શોધો.

4. (a) ટેલી 7.2 વર્ઝનમાં નવી કંપની ઊભી કેવી રીતે થાય ? કંપની ક્રિએશનની વિગતો આપો. 8

અથવા

હિસાબી માહિતી પદ્ધતિ (AIS) અને સંચાલકીય માહિતી પદ્ધતિ (MIS) વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.

(b) ટૂંકમાં જવાબ આપો : 6

(1) ટેલી સૉફ્ટવેરમાં F2 કીનો ઉપયોગ જણાવો.
(2) માલિકની અંગત મિલકત ધંધામાં લાવીએ તેને નોંધવા ટેલી સૉફ્ટવેરમાં કઈ ફંક્શન કીનો ઉપયોગ થાય ?
(3) જમા-ખર્ચી વ્યવહાર નોંધવા માટે કઈ ફંક્શન કીનો ઉપયોગ થાય ?
(4) વાઉચરને રદ કરવા ટેલીમાં શું કરશો ?
(5) આઉટપુટ માટે વપરાતાં બે સાધનોનાં નામ લખો.
(6) ઈનપુટ માટે વપરાતાં બે સાધનોનાં નામ લખો.

www.geniusguruji.in

5. આપેલ વિવિધ વિકલ્પોમાંથી સૌથી વધુ યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો (કોઈપણ સાત) : 14

(1) વ્યાજ-સહિત ખરીદ માટે મૂડી કિંમત એટલે
 (a) જેટલાં નાણાં દલાલને ખરીદ કિંમત પેટે ચૂકવ્યાં હોય તે
 (b) ખરીદ કિંમત – સમાયેલ વ્યાજ + દલાલી
 (c) વેચાણ કિંમત + સમાયેલ વ્યાજ
 (d) ખરીદ તારીખે બજાર કિંમત

(2) ઊર્જિત ₹ 1,00,000ની 12%ની સરકારી જામીનગીરીઓ રઘુ રાજન લિ. પાસેથી આદિનાથ સ્ટોક બ્રોકિંગ પ્રા. લિ. દ્વારા ખરીદે છે. 12%ની સરકારી જામીનગીરીઓનું ખાતું કોણ રાખશે ?
 (a) ફક્ત આદિનાથ સ્ટોક બ્રોકિંગ પ્રા. લિ.
 (b) ફક્ત રઘુ રાજન લિ.
 (c) ઊર્જિત
 (d) શેરબજાર સત્તાવાળાઓ

(3) રાશના ધંધામાં થયેલ અસામાન્ય નુકસાન નીચેના ખાતે ઉધાર થાય :
 (a) રાશ ખાતે
 (b) વીમા કંપની ખાતે
 (c) સામાન્ય નફા-નુકસાન ખાતે
 (d) કોઈ ખાતે નહિ

(4) રાશના ધંધા માટે નીચેની પ્રવૃત્તિ અનુકૂળ છે :
 (a) નદી પરના પુલનું બાંધકામ
 (b) મોબાઈલની દુકાન
 (c) દવાની દુકાન
 (d) પતંજલિ એજન્સી

(5) રાશના ધંધામાં વેચાણ બદલ ₹ 3,00,000 ના બોન્ડ મળ્યા અને તે ₹ 2,37,500 માં વેચી દીધા, તો રાશ ખાતાની ઉધાર બાજુ કેટલા રૂપિયા નોંધાશે ?
 (a) 3,00,000
 (b) 2,37,500
 (c) 62,500
 (d) ઉપરોક્ત પૈકી કોઈપણ નહિ

(6) મિલકતની રોકડ કિંમત + વ્યાજ = ________ કિંમત
 (a) ખરીદ
 (b) બજાર
 (c) ઘસારા બાદ
 (d) કરાર

(7) ભાડે ખરીદ પદ્ધતિમાં ખરીદનારને ક્યારે માલની ડીલીવરી અપાય ?
 (a) પ્રથમ હપ્તો ચૂકવાય ત્યારે
 (b) કરાર પર સહી થાય ત્યારે
 (c) છેલ્લો હપ્તો ચૂકવાય ત્યારે
 (d) ઉપરોક્ત પૈકી કોઈપણ નહિ

(8) ભાડે ખરીદ પદ્ધતિમાં ઘસારો કઈ કિંમત પર ગણાય છે ?
 (a) ભાડે ખરીદ કિંમત
 (b) કરાર કિંમત
 (c) રોકડ કિંમત
 (d) ઉપરોક્ત પૈકી કોઈપણ નહિ

(9) નીચેનામાંથી કયો 'CPU' નો ભાગ છે ?
 (a) કી-બોર્ડ
 (b) નિયંત્રણ એકમ
 (c) નિર્ગમ એકમ
 (d) ઉપરોક્ત પૈકી કોઈપણ નહિ

(10) VAT સાથે ખરીદી અને વેચાણના હિસાબો રાખવા માટે
 (a) only Accountsમાં જવું
 (b) only Inventoryમાં જવું
 (c) Accounts with Inventoryમાં જવું
 (d) ઉપરોક્ત પૈકી કોઈપણ નહિ

www.geniusguruji.in

Seat No. : ____________

MB-101

May-2017

B.Com., Sem.-II

108 : Accountancy – II

Time : 3 Hours] **[Max. Marks : 70**

1. Hari Finance Ltd. held 14% Debentures of Vidya Ltd. on 1-4-2016. Its book value is 20% more than its face value. Interest is paid every six months on 30th June and 31st December. Brokerage is calculated at 1% on each transaction. **14**

The following transactions took place for the year ended on 31-3-2017 :

Date	Face Value (₹)	Rate	Remarks
1-4-2016	40,000	105	Cum-interest purchase
31-8-2016	30,000	102	Ex-interest purchase
30-11-2016	60,000	110	Ex-interest sale
31-3-2017	90,000	111	Cum-interest sale

Closing stock is valued as per LIFO method. The market price of the debentures was ₹ 111 on 31-3-2017.

On 31-3-2016 accrued interest of ₹ 6,300 is credited.

Prepare 14% Investment Account for the year ending on 31-3-2017.

OR

(a) Explain the following terms relating to investment with illustration (any two) : **8**

(1) Nominal Value and Capital Value

(2) Interest and Brokerage

(3) Cum-interest and Ex-interest transactions

(b) Ved had 12% Gujarat Government Bonds. Interest is payable on 31st March and 30th September. Give journal entries (with narration) in the books of Ved for recording following transactions : **6**

Date	Face Value (₹)	Rate	Remarks
1-6-2016	60,000	92	Cum-interest purchase
1-8-2016	80,000	93	Cum-interest purchase
1-9-2016	40,000	94	Ex-interest purchase
31-10-2016	80,000	103	Ex-interest sale
30-11-2016	40,000	105	Ex-interest sale
31-1-2017	40,000	106	Cum-interest purchase

www.geniusguruji.in

2. Divya and Jyoti entered into a joint venture to purchase a piece of land and constructed a housing society. For this purpose they opened a joint bank account, in which Divya deposited ₹ 6,00,000 and Jyoti deposited ₹ 7,20,000. **14**

They purchased 10,000 sq.metres land at ₹ 100 per sq. metre and paid money from bank. They paid following expenses for this purpose.

	₹
Cost of land leveling	30,000
Municipal taxes	18,000
Divya paid expenses of compound wall	84,000
Jyoti paid Architects fees	9,600
Jyoti paid registration documents expenses	18,000
Divya paid Miscellaneous expenses	6,000
Jyoti paid Advertisement expenses	25,200
Divya paid expenses for cutting trees	2,400

Timber wood of tree sold for ₹ 13,200 by cash. $1/4^{th}$ portion of land has been allotted for public road. $1/10^{th}$ portion of land has been allotted for common plot. They sold 10 plots of 300 sq. metres at ₹ 300 per sq. metre for cash through land brokers. Brokers were paid 5% brokerage on selling price. Jyoti purchased 2 plots of 300 sq. metres, at cost plus 50% profit. Divya purchased 3 plots of 300 sq. metres at cost plus 50% profit and rest 8 plots (250 sq. metres) were sold at ₹ 390 at per sq. metre for cash.

Divya and Jyoti share profit and loss in proportion of 2 : 3. Joint venture has been completed.

Prepare Joint Venture Account, Joint Bank Account and Co-Venturers Accounts.

OR

Anuj of Ahmedabad entered into joint venture with Vinit of Valsad to underwrite the subscription of 10,000 equity shares of ₹ 10 each issued at 30% premium by Om Limited and to pay all expenses upto share allotment. They were to share profits upto ₹ 4,000 in the ratio of 3:2 and balance profit equally. In consideration, Om Limited agreed to issue to the underwriters 1,000 equity shares. **14**

Anuj incurred ₹ 3,000 for Stamping & Registration, Advertising, Printing & Stationery expenses. Vinit incurred ₹ 4,000 for legal charges and other administration expenses.

Vinit sent his acceptance of ₹ 10,000 to Anuj which was discounted by Anuj in the Bank for ₹ 9,800. The discount on the Bill is to be considered as expenses of Joint Venture.

The prospectus was issued and company received applications for 7,600 shares. Anuj took over the remaining shares and paid for the same in full. They received equity shares as underwriting commission. They sold their entire holding at ₹ 18 per share, on which Brokerage is paid at ₹ 1 per share. The proceeds were received by Anuj for 1,400 shares and by Vinit for the remaining shares. Vinit sent demand draft to Anuj for the balance amount due.

Prepare Joint Venture Account and Anuj's Account in the books of Vinit and also prepare Vinit's Account in the books of Anuj.

www.geniusguruji.in

3. On 1-4-2013, Ganesh has purchased a motor car from Rutuja Ltd. on Hire Purchase system. He paid ₹ 20,000 on signing the agreement and the balance payment was payable as under : 14

Date	Installments (₹)
31-3-2014	1,92,000
31-3-2015	1,74,000
31-3-2016	1,56,000
31-3-2017	1,38,000

Interest was charged @ 15% p.a. in the beginning of every year on outstanding balance.
Provide depreciation @ 10% p.a. on reducing balance method.
Prepare necessary accounts in the books of Ganesh.

OR

(a) Sahaj purchased a machine on 1-1-2015 from Vidhi Traders under Hire Purchase System. He paid ₹ 60,000 on signing the contract. Outstanding amount to be paid in four half-yearly instalments including 10% interest on diminishing balance of cash price as below : 8

Date	₹
30-6-2015	1,07,000
31-12-2015	1,23,000
30-6-2016	(?)
31-12-2016	2,10,000

Depreciation on machine for the year ended on 31-12-2015 was written off ₹ 66,000 at the rate of 11% by straight line method.
Prepare necessary accounts in the books of Vidhi Traders.

(b) Heer purchased a laptop under Hire Purchase System on 1-4-2014 on following terms : 6

	₹
Amount paid at the time of purchase	6,000
First annual instalment with interest	7,200
Second annual instalment with interest	6,800
Third annual instalment with interest	6,400

Calculate the cash price of the laptop and amount of interest included in each instalment.

4. (a) How is the new company created in Tally 7.2 version ? Give details about creating a company. 8

OR

Explain the difference between Accounting Information System (AIS) and Management Information System (MIS).

(b) Answer in brief : 6
(1) What is the function of F2 key in Tally Software ?
(2) In Tally software, which function key is used for recording the transaction of personal asset brought in business by the proprietor ?
(3) Which function key is used for recording Contra transactions ?
(4) How can a voucher be cancelled in Tally software ?
(5) Mention any two output devices.
(6) Mention any two input devices.

www.geniusguruji.in

5. Select the most appropriate answer from the alternatives given : (**any seven**) : **14**

(1) Capital value in case of cum-interest purchase means ________

(a) The total amount paid to broker as purchase price

(b) Purchase price – Interest included + Brokerage

(c) Selling price + Interest included

(d) Market price on the date of purchase

(2) Urjit purchased 12% Government Securities of ₹ 1,00,000 from *Raghu Rajan Ltd.* through Adinath Stock Brocking Pvt. Ltd. Who would keep 12% *Government* Securities Account ?

(a) Only by Adinath Stock Brocking Pvt. Ltd.

(b) Only by Raghu Rajan Ltd.

(c) By Urjit

(d) Only by Stock Exchange

(3) Abnormal loss of joint venture is debited to the following account :

(a) Joint Venture A/c.

(b) Insurance Company A/c.

(c) General Profit & Loss A/c.

(d) No Account

(4) Which activity is appropriate for Joint Venture business ?

(a) Construction of a river bridge

(b) Mobile shop

(c) Medical store

(d) Patanjali Agency

(5) Bonds of ₹ 3,00,000 are received against work done in joint venture business and they are sold for ₹ 2,37,500 then, how much rupees is recorded on the debit side of Joint Venture A/c. ?

(a) 3,00,000 (b) 2,37,500

(c) 62,500 (d) None of above

(6) Cash price of Asset + Interest = ________ price.

(a) Purchase (b) Market

(c) After depreciation (d) Contract

(7) Under the Hire purchase system, goods are delivered to the hirer when

(a) First instalment is paid (b) Agreement is signed

(c) Last instalment is paid (d) None of the above

(8) In case of hire purchase, the depreciation is calculated on

(a) Hire purchase price (b) Contract price

(c) Cash price (d) None of the above

(9) Which of the following is called part of CPU ?

(a) Keyboard (b) Control unit

(c) Output unit (d) None of the above

(10) If accounts of purchase and sales are required with VAT, then we must go

(a) Into only accounts

(b) Into only inventory

(c) Into accounts with inventory

(d) None of the above

www.geniusguruji.in